

Til beslutningsforslag nr. B.7. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 4. december 2008

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om udkast til rådsafgørelse om oprettelse af Den Europæiske Politienhed (Europol)

[af justitsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 8. oktober 2008 og var til 1. behandling den 30. oktober 2008. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til beslutningsforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 5. september 2008 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2007-08, 2. samling, REU alm. del – bilag 574. Den 7. oktober 2008 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Den 21. oktober 2008 sendte justitsministeren supplerende høringssvar til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 11 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at det er utvivlsomt, at det nuværende Europol-samarbejde har bidraget til væsentlige

efterforskningsmæssige resultater, og at Danmark formentlig ligeledes kan bidrage til samarbejdet. Man kan derfor vanskeligt være imod et Europol-samarbejde, der er omdrejningspunkt for bekæmpelse af terror og organiseret, grænseoverskridende kriminalitet, og som SF også prioriterer højt.

Det er endvidere positivt, at databeskyttelsen højnes ved oprettelse af en databeskyttelsesansvarlig, som skal kontrollere de i Europol oprettede registre.

SF er imidlertid betænkelig ved, at der som noget nyt kan lagres oplysninger om »påståede« strafbare handlinger, der dog straks skal slettes ved henlæggelse eller indstilling af sagen, ligesom oplysninger også skal slettes ved sagens afslutning på grund af bevisets stilling eller frikendelse. Dette er imidlertid ikke nødvendigvis usædvanligt, idet der ved efterforskning vil være et behov for at registrere eventuelle gerningsmænd i en kortere eller længere tid, indtil efterforskningen er afsluttet.

SF hæfter sig endvidere ved, at der foretages konkrete vurderinger af tredjelandes databeskyttelsesniveau, når der skal udveksles oplysninger, og at dette normalt kræver en forudgående samarbejdsaftale. Det er dog bekymrende, at det også er muligt at udveksle oplysninger med tredjelande, når der endnu ikke er indgået en samarbejdsaftale, også selv om der skal ligge en vurdering af og et krav om et »passende« databeskyttelsesniveau for tredjelandet.

Endelig er det uheldigt, at det ikke kan udelukkes, at Europol vil kunne modtage oplysninger, der er opnået ved tortur. SF finder, at Europol skal tage de stærkeste forholdsregler herimod.

Det er ikke lykkedes at få belyst, hvilke konkrete registre Europol nu får udvidede beføjelser til at oprette. Der åbnes blot en hjemmel herfor i lovgivningen. En tryghedsskabende omstændighed er dog, at et nyt register først skal godkendes i Rådet, således at der er en demokratisk kontrol med oprettelsen af nye registre.

Et *mindretal* i udvalget (DF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. behandling.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er tilhængere af, at Danmark engagerer sig stærkt i bekæmpelsen af terrorisme i alle internationale fora. På dette område må man nok sige, at EU har sat sig mellem to stole: På den ene side har man forsøgt at igangsætte nogle initiativer om samarbejde landene imellem, og på den anden side har man på en række andre områder virkelig givet forbryderne en håndsrækning.

Et af de områder – hvad der jo fuldstændig åbenlyst er en håndsrækning til den internationale kriminalitet – er selvfølgelig, at man har nedlagt den nationale grænsekontrol. Det er helt klart, at de ekstremt lave priser på narkotika, den hovedløst store mængde illegale våben og den frygtelige tendens, der er til kvinde- og menneskehandel, direkte kan tilskrives, at man i dag har fri adgang til EU, når man bare er kommet ind fra en af de østeuropæiske grænser. Det er selvfølgelig en kæmpe håndsrækning særlig til den internationale kriminalitet og terror. Derfor må man sige, at EU på det område har spillet tolt fallit.

Derfor er det klart, at man, i hvert fald når man kommer med Dansk Folkepartis udgangspunkt, har en vis skepsis, når der er nogle, der siger, at et samarbejde, som i dag fungerer rimelig godt, pludselig skal flyttes ind i et EU-system. Det er klart, at man er skeptisk, når man i ministerens bemærkninger kan se, at der egentlig ikke ændres så meget i beføjelserne og måden at samarbejde på, men at det ene handler om, at det her nu også skal være et EU-instrument. Bl.a. anføres det under punkt 3.6 i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at det som noget nyt vil være sådan, at formandskabet for Europolis styrelsesråd fremover skal varetages af en af de tre medlemsstater, at det altså bliver EU's formandskab,

som også skal stå i spidsen for Europol, lige så vel som det af punkt 3.7 i bemærkningerne fremgår, at de almindelige regler om privilegier og immunitet, som gælder efter EU's regler, nu også skal gælde for ansatte i Europol.

Så der er ingen tvivl om, at beslutningsforslaget flytter et samarbejde, som egentlig har fungeret ganske fornuftigt uden for EU, og som egentlig har været ganske velfungerende mellem de forskellige politimyndigheder, når det har handlet om at udveksle informationer og kunne briefe hinanden og snakke sammen over grænserne, ind i en EU-kontekst med det EU-styrelsessystem, med det EU-bureaukrati, med de EU-beslutningsprocesser osv., som vi kender fra det eksisterende samarbejde. Derfor må man i hvert fald på baggrund af det her forslag stille et ganske enkelt spørgsmål, og det er: Hvad skal alt det her egentlig til for?

Dette spørgsmål stillede Dansk Folkeparti under førstebehandlingen af beslutningsforslaget, men har ikke fået noget svar. Med andre ord har regeringen ikke kunnet godtgøre, hvad det vil gavne, at Europol nu bliver en EU-politienhed. Europol fungerer fint i dag, og Dansk Folkeparti kan derfor ikke tilslutte sig, at samarbejdet fremover skal lægges ind under EU.

Enhedslistens medlem af udvalgets holdning til beslutningsforslaget tager udgangspunkt i to grundsynspunkter, nemlig at EL ikke er tilhængere af, at EU skal overlades mere magt, og at man giver Europol flere beføjelser til at indsamle information til trods for, at manglende databeskyttelse ofte har været kritiseret.

Det er altså det ene element i det her forslag, der gør, at EL ikke kan støtte det, nemlig at det udvider EU's magtbeføjelser, uden at det er sandsynliggjort, at det er nødvendigt at gennemføre denne øvelse for at sikre, at man bedre kan bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet end ved at beholde den nuværende struktur.

Det andet er, at man så også lige benytter lejligheden til at indføre nogle nye muligheder for at indsamle informationer, oplagre informationer og bevare informationer. Og man gennemfører også nogle andre stramninger, som EL heller ikke mener der er ført nogen egentlig argumentation for er nødvendige for at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet.

Både fra et EU-kritisk synspunkt og fra et retspolitisk synspunkt indstiller Enhedslisten derfor beslutningsforslaget til forkastelse.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke ad-

gang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Kim Andersen (V) Søren Pind (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd.

Marlene Harpsøe (DF) René Christensen (DF) Tom Behnke (KF) Vivi Kier (KF)

Naser Khader (LA) Karen Hækkerup (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Mogens Jensen (S)

Morten Østergaard (RV) Annette Lilja Vilhelmsen (SF) Karina Lorentzen (SF)

Simon Emil Ammitzbøll (UFG) Line Barfod (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende B 7

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og kommenteret høringsoversigt, fra justitsministeren
2	Supplerende høringssvar, fra justitsministeren
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
5	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 7

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til høringssvar fra Institut for Menneskerettigheder 14/10-08, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om mulighed for oprettelse af nye registre, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om registrerede oplysninger i forbindelse med samarbejde med tredjelande, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil sørge for, at Datatilsynets høringssvar indhentes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om det generelt bør være muligt at retsforfølge Europol-ansatte, når de udøver andre grænseoverskridende aktiviteter end fælles efterforskningshold, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om udvidelsen af Europols kompetenceområde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om ministeren kan garantere, at der i forbindelse med samarbejdet med tredjelande ikke videregives oplysninger til lande med et lavere beskyttelsesniveau, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at disse tredjelande overholder databeskyttelsesreglerne, og hvordan dette kan kontrolleres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om ministerens kommentar til udsagnet fra Institut for Menneskerettigheder om, at udvidelsen af personkredsen kræver logning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm., om ministeren vil oplyse, hvilke »påståede« strafbare handlinger der kan lagres, herunder om mistanker og sager, der er sluttet på grund af bevisets stilling, kan lagres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om databeskyttelsesansvarliges uafhængighed, til justitsministeren, og ministerens svar herpå